

यस पृष्ठमा प्रकाशित साहित्य वार्तिकका सामग्रीहरू विभिन्न वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा एजेन्सीहरूबाट साभार गरिएका हुन् ।

facebook twitter Google विज्ञान/प्रविधि

तपाईंको कम्प्युटरमा विन्डोज ११ छैन ? यसरी गर्नुहोस् निःशुल्क डाउनलोड

काठमाडौं/माइक्रोसफ्ट कम्पनीको बहुप्रतिष्ठित विन्डोज ११ अपरेटिङ सिस्टम अन्ततः आम प्रयोगकर्ताका लागि उपलब्ध भएको छ । विन्डोज ११ सर्पोट गर्ने कम्प्युटरहरूमा अब यसलाई निःशुल्क रूपमा डाउनलोड गरी अपग्रेड गर्न सकिनेछ । विश्वका दोस्रो मुख्यतया कम्पनीको रूपमा रहेको माइक्रोसफ्टका लागि विन्डोज ११ को सर्वाज्ञानीकरण कोशहरूका रूपमा रहेको छ किनकी कम्पनीको कुल आयानीको ५४ प्रतिशत विन्डोज सफ्टवेयरबाटै हुने गरेको छ ।

दशकौंसम्म पर्सनल कम्प्युटरको अपरेटिंग सिस्टमको क्षेत्रमा आधिपत्य जमाउँदै आएको माइक्रोसफ्टले सन् २०१५ को विन्डोज १० यता नयाँ संस्करण ल्याएको थियो । विन्डोज ११ ले माइक्रोसफ्टलाई डेल, एचपी, लेनोभो जस्ता आफ्नो सफ्टवेयरको लाइसेन्स लिने कम्प्युटर निर्माता कम्पनीहरूलाई आफ्नोको ब्रिड्जद्वारा कायम राख्न सहयोग गर्न थपेको थियो ।

विन्डोज ११ मा माइक्रोसफ्टले विभिन्न नयाँ फिचरहरू समेत थप गरी समृद्ध बनाएको छ । Start Menu को डिजाइनमा परिवर्तन गरेर Start पटललाई सिक्नको बीच भन्नाम ल्याएको छ । त्यसै अमेजन्को एप स्टोरमा फिचर विन्डोजमा एन्ड्रोइड एप उपलब्ध हुन्छ । त्यसै आगावै कनेक्टिभ माइक्रोसफ्टले हरेक वर्ष विन्डोजमा अपडेट गर्ने जनाएको छ ।



नामि सम्भव भएतापनि तपाईंको कम्प्युटरले विन्डोज ११ सर्पोट गर्न भन्नाम यसले तपाईंलाई विन्डोज ११ इन्स्टल गर्न सुझाव दिएको हुँदैन । तर यदि तपाईंलाई एउटा उभयतिर श्रमभरण बउड बाट आफ्नो कम्प्युटर विन्डोज ११ अपग्रेड गर्नका लागि योग्य भएको पाउनुभयो भने निम्न चरण पुरा गर्नुहोस् :

- ◆ माइक्रोसफ्ट विन्डोज ११ वेबसाइटमा जाऊहोस्
- ◆ Download Now मा क्लिक गरी Windows 11 Installation Assistant प्राप्त गर्नुहोस्
- ◆ डाउनलोड भएको फाइल खोल्नुहोस्
- ◆ लाइसेन्स एग्रीमेन्ट शर्तहरूको खण्डमा Accept and install मा क्लिक गर्नुहोस्
- ◆ अब तपाईंको कम्प्युटरमा फाइल डाउनलोड हुन सुरु हुन्छ ।

विन्डोज ११ इन्स्टलेसन एगिस्टेन्ट टूलले कम्प्युटरमा विन्डोज ११ इन्स्टल गरिदिन्छ र यसका लागि एउटा घण्टा वा सो भन्दा लामो समय लाग्न सक्छ । कम्प्युटर तथा इन्टरनेट कनेक्सन कति फास्ट छ भने कुरामा विन्डोज ११ इन्स्टल हुन लागे समय थप पर्दछ । तपाईंले पुष्टुभूमिमा विन्डोज ११ इन्स्टल गरेहँदा आफ्नो कम्प्युटरमा काम गरिरहेन पनि सक्नुहुन्छ । पूर्ण इन्स्टल भएको ३० मिनेटपछि कम्प्युटर रिस्टार्ट

मियाग्राको कारण श्रीमती गर्भवती नभएपछि ...

शारीरिक सम्बन्धलाई राम्रो बनाउनका लागि मियाग्राजस्ता औषधिको प्रयोग प्रायक सफल हुनसक्छ । मियाग्राका कारण विभिन्न प्रकारका शारीरिक समस्याहरू आउने गरेका थुप्रै उदाहरण भेटिएका चिकित्सकहरू बताउँछन् । यसैबीच, एक व्यक्तिले मियाग्राको सेवनका कारण श्रीमती गर्भवती नभएको भन्दै महत्त मागोका छन् ।

५० वर्षीय उक्त व्यक्तिले लेखेका छन्, 'हाबो विवाह भएको १० वर्ष भइसक्यो । म ५० वर्षको भएँ । मेरी श्रीमतीको उमेर २९ वर्ष हो । मैले लिंग उन्नेजित नहुने समस्याका कारण मियाग्राको प्रयोग गर्छु । हामी धेरै वर्षपछि बच्चा बनाउने कोसिस गरेरहेका छौं । तर, हाम्रो मागिना नभन्ने डुक्छ पुरा भएको छैन ।' उन्ले अघाडि लेखेका छन्, 'सुरुमा डाक्टरहरूले मेरी श्रीमतीमा गार्भनाकोलोसिकलसँग जोडिएका समस्या भएको बताएका थिए । जसकारण उनी गर्भवती भएकी थिइनन् । तर, यो समस्याको



उपचार भइसकेपछि पनि उनी गर्भवती भइनन् । मलाई मियाग्राको प्रयोगले उनी गर्भवती नभएको हो कि भनेर चिन्ना साकारैको छ ।' विशेषज्ञ भन्दछन्, 'डाक्टरको सल्लाह अनुसार मियाग्राको प्रयोग गरेकी होइन भने तुरुन्तै डाक्टरको सल्लाह लिनुहोस् ।' नेशनल हेल्थ सर्भिसका अनुसार मियाग्राका कारण गर्भघातमा समस्या आउने विषयमा पुष्ट भएको छैन । त्यसैले, चिकित्सकसँग सल्लाह लिनु आवश्यक हुन्छ ।

- रातोपाटी

सहमतिमा सम्बन्ध राख्नु स्वतन्त्रताको विषय हो ?

व्यक्तिगत स्वतन्त्रतामा पत्नीहरूलाई कसैसँग प्रेम गर्न र यीन सम्बन्ध राख्ने स्वतन्त्रता हुन्छ कि हुँदैन ? यो एउटा रोचक बहसको विषय हो । पृथ्वी दण्ड विधानमा अर्काकी पत्नीसँग शारीरिक सम्पर्क राख्ने पुरुषलाई विभिन्न कारबाहीको व्यवस्था गरिएको छ तर उनी अथवाया महिलालाई तुलनात्मक रूपमा कम सशुको व्यवस्था छ । यद्यपि यस्तो अथवाया पतिले पत्नीसँग सम्बन्ध विच्छेद भने गर्न सक्छन् ।

धार्मिक मान्यता अनुसार विवाहपछि एकजनाको पतिपत्नीबीच निष्ठा भाव हुनुपर्छ । धर्मशास्त्रले परपुरुष वा परस्त्रीसँग सम्बन्ध राख्ने विषयमा पतिन उल्लेख त गरेको छ । तर यदि पुरुष या महिला सन्तानोत्पादनको लागि असमम भएको खण्डमा सन्तानोत्पादनको लागि पति वा पत्नीको सल्लाहमा सम्बन्ध राख्नेको विभिन्न धार्मिक व्याख्यामा पदत पाइन्छ । अहिले पनि कतिपय कानुनले यदि महिला वा पुरुषले विना अनुमति परपुरुष वा परस्त्रीसँग सम्बन्ध राख्नेको बाधा भने भने एकजनाको सम्बन्ध तोड्ने अधिकार दूवैलाई दिएको छ ।

विवाहबाट पति र पत्नी एकजनाको धेरै अधिकार प्राप्त हुन्छ । यो अधिकार आपसी सम्झौता र समझदारीमा थप पर्छ । समाजको काम विनोदसम्मिथि परेदरती गनुं होइन । समाजले सधैँभरि यसबारेमा एकजनी व्यवहार गरेको छ । यतास्त्रीयौंविधि महिलाहरूलाई व्यवहारिक रूपमा कम अधिकार दिएकाे छ । उनीहरूलाई पतिको सम्पत्तिमा हिस्सेदारी दिएर



पतिमा निर्भर गराएको छ । धेरैलाई यो अनैतिकता किनजने कुरा भन्ने लाग्न सक्छ । तर यदि नैतिकताको कुरामा ध्यान दिँदा पौराणिक कथाया सीता र अरुन्धत्याले पीडा भोगे र द्रौपदीले सार्वभार्य अपमान भोग्नु पर्‍यो ।

कुनै पनि विवाहगत महिलासले आफ्नो शरीर र मुटुको सबै अधिकार पुष्करै हस्तान्तरण गर्ने र त्यसको बदलामा घर, नियमित भोजन जस्ता अत्यावश्यक सामग्री पाउने हाम्रो सामाजिक व्यवस्था छ । यदि पतिको उदासीनताको कारण अरु कसैकी श्रीमतीप्रति आकर्षित बन्द भने उनीहरू विरुद्ध समाज र कानुनले नैतिकताको भरमा उसको कामलाई नजरअन्दाज गर्न सक्दैन । पति र पत्नीको मया आपसी लेनेदेनमा निर्भर हुन्छ । जसरी एक युवक प्रेयमा हुँदा एउटी

केटीबाहेक अरु कसैलाई देखेन, त्यसै गरी केटीले प्रेमीबाहेक अरु कसैलाई देखेन, त्यसै गरी यस्तो व्यवहार पति र पत्नीमा स्वचालित रूपमा हुन्छ । अन्याय यसमा जबरजस्ती हुँदैन । केवल श्रीमतीहरू आफ्नो मन माईन्छन्, कसैलाई चाहनालाई अपराधको रूपमा मान्छन्, यदि कसैसँग बोल्नो भने परिवार र समाजबाट अर्कै व्यवहार भोग्नुपर्छ । जबकि पुरुषले त्यही काम गर्दा उनीहरूमा पुष्करैको कुरा जाँडिन्छ ।

गत्ती बल्लकामा हाम्रो सोझमा छ । त्यसैले यस्तो सवालमा धर्मवान् र हाम्रो पढिलाई आरोप लगाउने भन्ना पनि हाम्रो सोच बढनुपर्छ । यस्ता सवालमा महिला र पुरुषको बीचमा समताता पैदा हुन्छ ।

- अनलाईनखबर

साहित्य

आमाको महत्व

आमाको नाम सुनने थियो । सुनने छोरीलाई भने धेरै भन्ना गर्थी तर छोरी भने सधैं बोवाइल चलाएर बन्थी । आमा भने अलि विरामी थिइन् तर छोरीले भने आमालाई पनि मृत नगर्ने र खाली बोवाइल चलाएर बस्ने गर्थी ।

एकदिन खानाखाने बेलामा सुनन बेहोस हुनुभयो । त्यसपछि मनिसाले सुनलाई अस्पताल लिएर गइन् । मनिसालाई आफ्नो आमालाई के भो भनेर पीर लाग्न थाल्यो । डाक्टर र मनिसाको कुराकानी भयो । डाक्टर : हजुरको आमालाई शरीरमा धेरै घाउहरू छन् । उनी यस्तो समयमा पतिन काम गर्नु हुँदो रहेछ । मनिस : हो ?

मनिसा अब सधैं आफ्नै काम गर्न थालिन् । राम्रो हेरचाहा र उपचारले गर्दा आमा निको हुँदै गइन् । भरि आएपछि मनिसाले आफ्नो गत्तीलाई सुवाडै सुनसँगै माफो माफो र

एकदिन खानाखाने बेलामा सुनन बेहोस हुनुभयो । त्यसपछि मनिसाले सुनलाई अस्पताल लिएर गइन् । मनिसालाई आफ्नो आमालाई के भो भनेर पीर लाग्न थाल्यो । डाक्टर र मनिसाको कुराकानी भयो । डाक्टर : हजुरको आमालाई शरीरमा धेरै घाउहरू छन् । उनी यस्तो समयमा पतिन काम गर्नु हुँदो रहेछ । मनिस : हो ?

मनिसा अब सधैं आफ्नै काम गर्न थालिन् । राम्रो हेरचाहा र उपचारले गर्दा आमा निको हुँदै गइन् । भरि आएपछि मनिसाले आफ्नो गत्तीलाई सुवाडै सुनसँगै माफो माफो र



कथा : ५, क, नवोदय शिक्षा सदन



कथा ११, टेटोडा स्कूल अफ म्यानेजमेन्ट

आस्था

खानेकुरा जुटाउनुपर्छ । उनका छोराछोरी कहाँ बस्छन् ? के गर्छन् ? अतोपती थिएन । छरछिमेकसँग दुई भाइ छोरा र एउटी छोरीको कुरा त गर्थिन् । छोरी चाँडै कलेजले आउनेथी । त्यो पति आज उहाँ छोरी भनिन् । सरकारीको भन्दा पाउने बेला त भयो । नेपाली मुलुककै भए पनि नागरिकता नभएकाले त्यो पति पाउन सकेनन् । ती जोर दम्पति अलि चरण गरीकोसिमा रहेखानेना निकै लम थियो ।

ती दुवै धर्मकाममा अत्यन्तै विश्वास राखिन् । जस्तै जाडोमा पनि विश्वास नुसार कति ठाउँका देवतालाई पूजा गर्थिन् । अमेरला हाउस अगाडि हाडवे छेउको पिपलको बोटमा तीनपल्ट बरिपरि घुम्दै पूजा गर्थिन् । त्यहाँ बाती बालिन् । सडक वितारामा त्यो खड्क फेडाबाट ढाकियो । नैपति उनले रहेको टुटामा पनि त्यसै गरी घुमीघुमी पूजा गर्न छाडीनन् ।

उनी त्यो पूजाको फाली लिएर तिर्थे घरमा जानिन्थे । त्यो दीर्घायनी बुढोलाई टीका लगाइदिनिन्थे । त्यसरी टीका लगाइहाले उनी बुढाको दिग्घात र सुखात्यको काममा गर्थिन् । अलिपछि बुढा थिते । तिनी पनि त्यो उहाँ छोरेर कता गइन् । त्यसपछि कलेजै देखा परिनन् । उनको आत्मा छुटेपछि दुहुरो बनेको पिपलको टुटो पनि जरेबाउ उखेलियो ।

वित्तोकोडको मुख चोक अस्ता र चिन्ना घरहरूले घेरिएको थियो । तर अलिपर खोलाका छेउतिर भने अलग्गै फोहोर थियो । त्यो फोहोर बाटोमा मान्छे ओहोर-दोहोर गर्न निकै गाह्रो मान्थे । त्यही बाटो परे खोलाका छिन्ना एउटा अस्थायी घर थियो । त्यो घरमा दुइजना बुढाबुढी बस्न थाले ।

यो घरमा कुकुर, बिराला, प्यागुता, मूसा, सर्प अर्कै जहाँबाट पनि छिर्न सक्थे । त्यहाँको बुढो बाँचेनै विरामी हुन्थ्यो । ती बुढी मान्छे कात्काका कसैका घरमा गएर काम सघाउँ



वित्तोकोडको मुख चोक अस्ता र चिन्ना घरहरूले घेरिएको थियो । तर अलिपर खोलाका छेउतिर भने अलग्गै फोहोर थियो । त्यो फोहोर बाटोमा मान्छे ओहोर-दोहोर गर्न निकै गाह्रो मान्थे । त्यही बाटो परे खोलाका छिन्ना एउटा अस्थायी घर थियो । त्यो घरमा दुइजना बुढाबुढी बस्न थाले ।

महिनावारीले मलाई डराइदिन्छ !

साधना गुतेल

बारिमा फुलेका कोरी र खेतमा भुलेका घानका बालले दसैँ बोलइरहेछन् । तर, मेरो शरीरबाट बग्ने रगतले मलाई पर पुर्‍याइदिन्छ कि भने उरले मुटु काँपिरहेछ ।

मैरे हातले रोपेका फुलहरूले घरभरि मिठो सुगन्ध फैलाइरहेछन् तर, मेरो शरीरबाट बगेको रगतकै कारण तिने फुलहरू ममाट टाढा हुने हुन् कि, हातहरू पनि डराइरहेछन् ।

विहानै पुजाघरका भाँडा र देउताका मूर्तिहरूले मलाई आह्वान गरेजस्तै लाग्छ । तर दसैँका विहानीमा तिने देउताको नाममा मेरो शरीर पछाडि छकेलेतिनो पो होकै, मन आतिरहेछ ।



सफल शालिजा

देवीको पूजा गर्दा मैरे हातले बनाइने ती मिष्ठानन स्वाद यसपालि पतिकन पाउछु वा पाउदिनँ भन्नासा छिन्नं खुडा पनि उडामगाइरहेछ ।

मैले राखेका तिने जमराले देवीलाई पुजा पाउदिनँ होला सायद साइदमा मैरे हातले दही र अक्षता पनि मुलन पाउदिनँ होला सायद ।

तर समाज, कसैको शरीरबाट बगेको रगतकै कारण पुजाघरकी देवीको बरिपरि दिवो बलिरहेछ, दसैँकै देवीलाई अक्षयारो कोठामा निदाउन विवश बनाउने नै हो र ?

पुजाघरकी देवीलाई चढाइएको मिष्ठानन घरकै देवीले खात बोल्छ त्यस्तो अभिसापको सोच किन ? पुजाघरकी देवी सजाउन तिर्थे घरकी देवीले रोपेका हेतुन र ती सुन्दर फूलहरू ? तर उनीबाट ती फूल टिपिन बोल्छ त्यस्तो अनिच्छाको सोच किन ?

बिनी, यसपालि एउटी देवीले अर्की देवीलाई कुनाबाट भाँचे नियान्न नगरोस् हरेक महिना सहजै स्वीकारेको रातो रगतलाई दसैँकै दिनमा कसैले बोक् सक्छन् नगरोस् शरीरका पीडा त यथावत हुन्छन् जसुर, तर मनका पीडाले त शरीरलाई भारी बनाउन नपरोस् ।

त्यसैले आजन्पु यसपालि पर सरेकी एउटी देवीलाई बर सारिहेरौ सधैँपछि पर पन्छाइएको कसैको खुसी र अधिकारलाई सबैभन्दा समेटिहेरौ अन्ततः सद्विरोधिहरूको भ्रम तोडिहेरौ ।

दसैँ आउँछ अनि तिहार आउँछ मित्रहरूको शुभकामना सन्देश आउँछ शुभकामनाले भरिन्न पेट अनि कमाउन हिँडेका मान्छेको याद आउँछ ।

आउन त आउँछ उत्तरबाट भेडा र च्याँप्रा आउँछ दक्षिणबाट सधमली र सधपनी आउँछ बजारभरि चासम र तेवको भाउ बडेरा आउँछ यसपालि पनि आउन मितेन नि कानी भनेर नजाउने त तिमी नै हो यारा, त्यसै त मकेरीभरि तिघो याद छुएपट आउँछ ।

दसैँसँगै तिघो पसिकानो अलिकति कमाइ आउँछ पैसाभन्दा अगाडि श्रुण तिरुनूने साहको उडी आउँछ सातसो व्यवहार मिलाउँदै नयाँ कपडा आउँछ अनि घरमा छोराको राम्हानो दसैँ आउँछ ।

उम्माद ती नव-बोडीहरूको खुसी बाटोभरि आउँछ कुँडे पिङ र दोहोरीको राम्हानो माहोल आउँछ मेरो हाल त के सोच्छौं थिएर पुर्णिमाको भुत्तले सकेन पायस भेट्न त्यसैले तिमि सैँवकी ती रपिन रातको याद आउँछ ।

कमार राम्हाना, मेरे बाबसमा भन्दै विदेशिएका परदेशीहरू माछ्को घर साइना दाइको लास आउँछ साहिनी भाउजुको विजोग देखेर अखाबाट अँसु आउँछ हरेक पल भुक्छन् मुटु थिप्लु हुने अब कसको पालो आउँछ ?

दसैँ आउँछ अनि तिहार आउँछ मित्रहरूको शुभकामना सन्देश आउँछ शुभकामनाले भरिन्न पेट अनि कमाउन हिँडेका मान्छेको याद आउँछ ।

